

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економічного аналізу
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 2018 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Аналіз бізнес – процесів в системі управління»
(назва магістерської програми)

на тему: Облік, аудит та аналіз операційних витрат підприємства
(на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)
(назва теми)

Виконавець:

студент 64 гр. ОЕФ

Олійникова Ю.І.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Гайдаєнко Ольга Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ОДЕСА – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КАТЕГОРІЇ	
ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	6
1.1. Визначення терміну витрат операційної діяльності та їх економічна сутність	6
1.2. Класифікація витрат операційної діяльності	13
1.3. Порівняльний аналіз національного та міжнародного досвіду обліку витрат.....	17
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ТА АУДИТУ	
ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ – ПРИЛАД».....	21
2.1. Організація бухгалтерського обліку витрат на виробництво ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД».....	21
2.2. Облік собівартості виробництва.....	30
2.3. Особливості обліку витрат періоду.....	33
2.4. Аудит витрат операційної діяльності	51
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ	
ТОВ «ТЕЛЕКАРТ–ПРИЛАД».....	64
3.1. Аналіз складу та структури витрат підприємства.....	64
3.2. Аналіз витрат на оплату праці.....	70
3.3. Аналіз ефективності витрат операційного періоду.....	74
3.4. Аналіз рівня беззбитковості діяльності.....	81
3.5. Виявлення резервів оптимізації витрат та їх мобілізація.....	88
ВИСНОВКИ.....	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	99
ДОДАТКИ.....	107

ВСТУП

Актуальність теми зумовлена тим, що сучасні умови господарювання вимагають вирішення цілого ряду нерозв'язних облікових питань. Зокрема це є теоретичні та методологічні аспекти обліку, аудиту та аналізу витрат.

Витрати підприємства були і залишаються важливою економічною категорією, яка характеризує результати діяльності підприємства та його рентабельність. Важливою умовою успішної діяльності підприємств є досягнення оптимального рівня витрат на виробництво, внаслідок чого зросте конкурентоспроможність продукції та стане реальним досягнення довгострокового економічного зростання продуктивності підприємств.

Останнім часом стало зрозуміло, що внаслідок посилення конкуренції, ускладнення операційних процесів та необхідності максимально швидко задовольняти запити суб'єктів ринкового середовища і для малих і для середніх компаній все більш актуальною стає проблема отримання інформації, яка об'єктивно та оперативно відображає господарську ситуацію [58,с.23].

Отримання такої інформації можливе лише за умови створення відповідних механізмів управління витратами в системі економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності.. Витрати можуть розглядатися як відносно самостійний об'єкт управління, аналіз складу та динаміки якого дозволяє оцінити відповідність змін, що відбулися у звітному періоді стратегічним намірам підприємства.

Метою виконання дипломної роботи є вивчення організації та методики обліку, аудиту та аналізу витрат операційної діяльності підприємства.

Відповідно мети у дипломній роботі поставлені та підлягають розв'язанню наступні **завдання**:

- розглянути витрати як складову господарської діяльності підприємства;
- дослідити нормативно-правове регулювання та провести огляд спеціальної літератури з обліку, аудиту та аналізу витрат;

- розглянути організаційно-економічну характеристику базового підприємства;
- дослідити методіку бухгалтерського обліку операційних витрат;
- дослідити методіку аудиту операційних витрат;
- провести аналіз ефективності витрат операційної діяльності;
- визначити та обґрунтувати напрямки удосконалення обліку, аудиту та аналізу операційних витрат на базовому підприємстві.

Сьогодні витрати розглядає значна кількість вітчизняних та зарубіжних вчених та науковців. Серед них можна виділити таких як: О.С. Бородкін, Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валуєв, А.М. Герасимович, С.Ф. Голов, З.В. Гуцайлюк, З.В. Задорожний, Г.Г. Кірейцев, Я.Д. Крупка, М.В. Кужельний, А.М. Кузьмінський, В.О. Ластовецький, В.Г. Линник, Б.М. Литвин, О.В. Олійник, М.С. Пушкар, В.В. Сопко, І.Д. Фаріон, М.Г. Чумаченко, С.І. Шкарабан. Вони проводять дослідження щодо теоретичних та практичних аспектів обліку витрат, зокрема, розглядають поняття та класифікацію витрат, методи обліку, узгодженість податкового та бухгалтерського обліку, методіки проведення аудиту витрат, ефективності управління витратами.

Об'єктом дослідження є організація обліку, аудиту та аналізу операційних витрат ТОВ «Телекарт-Прилад».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти обліку, аудиту та аналізу операційних витрат.

Методи дослідження. Як основний метод дослідження у дипломній роботі застосований системний підхід до вивчення економічних процесів у їх взаємозв'язку та взаємозалежності з урахуванням причинно-наслідкових зв'язків.

Для досягнення мети, поставленої у магістерській роботі, було використано такі методи:

- теоретико – методичні основи дослідження ґрунтувались на загальнонаукових методах пізнання. Теоретичне узагальнення, групування та

порівняння використовувались для розкриття сутності понять «витрати», «види діяльності», «класифікація витрат».

- при проведенні діагностики ефективності витрат використовувались абстрактнологічні, конкретно-наукові методи: індукції – на етапі збору, систематизації й обробки інформації для проведення дослідження; дедукції – у процесі теоретичного осмислення ситуації та пошуку першопричин її виникнення і передумов вирішення; аналізу та синтезу, групування і порівняння, структурування – для поєднання і оцінки різних складових економічних явищ як єдиного процесу.

- вивчення та аналіз витрат на ТОВ «Телекарт-Прилад» здійснювалося із застосуванням експертних оцінок, порівняння, вимірів та розрахунків. У роботі також використовувались методи логічного аналізу – при виявленні проблем і обґрунтуванні напрямів удосконалення обліку та аналізу операційних витрат;

- для обґрунтування управлінського рішення щодо оптимізації виробничої програми за умов мінімізації суми змінних витрат розв’язок задачі здійснювався симплекс-методом, за допомогою функції „Пошук рішення” розширеного пакета прикладних програм MS Excel.

Інформаційною базою наукового дослідження стали законодавчі й нормативні документи з питань бухгалтерського обліку й аудиту грошових витрат, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з цих питань, періодичні видання з питань економіки. Також була використана фінансова звітність та документи первинного, аналітичного і синтетичного обліку ТОВ «Телекарт-Прилад».

Структура дипломної роботи визначена метою і завданнями і включає в себе вступ, три розділи, висновки та пропозиції, список використаної літератури та додатки.

За результатами магістерського дослідження опубліковано 3 наукові праці, з них : 2 наукові статті та 1 публікація у матеріалах міжнародної науково-практичної конференції.

ВИСНОВКИ

В результаті вивчення економічної літератури та нормативних документів з питань обліку, аудиту, аналізу та моделювання витрат операційної діяльності, а також дослідження діючої практики з зазначених питань на ТОВ «Телекарт-Прилад», можна зробити висновок, що бухгалтерський облік операційних витрат на підприємстві здійснюється згідно діючого законодавства. Він відбувається на основі журнально-ордерної форми за допомогою автоматизованої системи IT-Enterprise («IT - Підприємство»).

Але вивчення діючої практики обліку та аудиту операційних витрат ТОВ «Телекарт-Прилад» дало змогу виділити наступні недоліки існуючої системи обліку та аудиту:

1. Не виконується план ремонту основних засобів за термінами; не вивчається якість ремонтних робіт та чинники неякісних робіт (брак запчастин, наявність кваліфікованих кадрів, перевищення кошторису та інше). Таке дослідження слід проводити за конкретними видами устаткування.

Для усунення недоліків рекомендуємо: оскільки технічний стан основних засобів залежить від своєчасного та якісного ремонту, управлінському персоналу необхідно удосконалити методику обліку витрат на ремонти основних засобів, що підвищить ефективність управління витратами; розробити моделі залежності експлуатаційних витрат від віку устаткування, яка дозволить визначити доцільність проведення ремонту основних засобів;

2. Для покриття витрат від знецінення виробничих запасів за результатами їх оцінки необхідно створити резерв (забезпечення) у складі загальновиробничих витрат підприємства із використанням субрахунку 479 «Забезпечення знецінення вартості виробничих запасів». Для перегляду та коригування розміру забезпечення пропонуємо використовувати дані «Відомості переоцінки виробничих запасів»; вважаємо доцільним відокремлювати інші прямі витрати від загальновиробничих з метою

недопущення викривлення звітності, покращення контролю та спрощення обліку витрат.

В результаті аналізу операційних витрат звітного періоду зроблені наступні висновки:

- виробництво є матеріаломістким, але за рахунок зменшення фактичної матеріаломісткості продукції порівняно з 2015 роком на 6,55 коп., сума операційних витрат на виробництво продукції зменшилась на 2355,84 тис.грн. (таблиця 3.15);

- за результатами аналізу фонду оплати праці із-за зменшення трудомісткості виробництва продукції порівняно з 2014 роком, її собівартість зменшилась на 1481,84 тис.грн. (таблиця 3.16);

- провівши аналіз адміністративних витрат виявлено, що загальна сума витрат в 2016 році порівняно з 2014 роком збільшилась на 112 тис.грн. При цьому сума економії склала 12 тис.грн., а сума перевитрат 124 тис.грн. (таблиця 3.7). Також виявлена тенденція до зниження їх рівня, що свідчить про позитивну динаміку (рис.3.1);

- сума витрат на збут в 2016 році порівняно з 2015 роком збільшилась на 85 тис.грн. При цьому економії не відбулося по жодній із статей, сума перевитрат – 85 тис.грн, що є резервом скорочення собівартості (таблиця 3.8);

- сума інших операційних витрат в 2016 році порівняно з 2015 роком зменшилась на 3987 тис.грн. При цьому загальна економія по окремим статтям склала 3972 тис.грн, а загальна сума перевитрат склала 15 тис.грн, що є позитивною тенденцією (таблиця 3.9);

- в рамках маржинального аналізу було проведено аналіз собівартості по двох видах приладів «СТКЗ-10А1Н5Р» та «ЕГА-9» і розглянули вплив зміни обсягу виробництва, суми постійних і питомих змінних витрат. При цьому негативним чинником було збільшення питомих змінних витрат по обох видах продукції. По виробу «СТКЗ-10А1Н5Р» зменшення собівартості у сумі 85 грн. відбулося за рахунок збільшення обсягу виробництва цього виду продукції (ефект «масштабу виробництва» призвів до

зменшення собівартості на 118 грн.) та зменшення, в результаті цього, постійних витрат (що знизило собівартість відповідно на 15 грн.) є цілком закономірним. Перевитрати ж спостерігаються за рахунок збільшення питомих змінних витрат в сумі 48 грн., що є об'єктом наступного факторного аналізу. Собівартість одиниці продукції «ЕГА-9» збільшилась фактично у порівнянні з планом на 174 грн. головним чином також за рахунок збільшення питомих змінних витрат на виробництво цього виду продукції – на 169 грн. Збільшення собівартості на 14 грн. за рахунок зменшення обсягу виробництву (26 од.) та зменшення, в результаті цього, постійних витрат (що знизило собівартість відповідно на 9 грн.) є цілком закономірним (таблиця 3.11);

- аналіз кількісного рівня дослідження фінансового результату показав, що маржинальний дохід підприємства в 2016 порівняно з 2015 роком збільшився на 3027 тис.грн., частка маржинального доходу у виручці від реалізації у 2016 році в порівнянні з 2015 збільшилась з 4,19 % до 8,99 %. «Критична точка» обсягу продаж у 2016 році склала 15432,68 тис.грн. В цьому ж році підприємство отримало прибуток 2933 тис.грн. Таким чином, запас фінансової міцності на підприємстві у 2016 році збільшився на 2144 тис.грн., підприємство стало більш ефективним (таблиця 3.12).

Провівши дослідження рівня беззбитковості окремих видів продукції, ми упевнилися, що приймаючи рішення про розширення виробництва, необхідно контролювати рівень постійних витрат, а оптимальним визнається той план, де частка постійних витрат буде найменшою. Адже чим вище рівень постійних витрат, тим вище виробничий ризик. З іншого боку, з метою оптимізації операційних витрат, можна говорити про зменшення сукупних змінних витрат, шляхом оптимізації асортиментної політики підприємства.

Тому нами запропонована модель, побудова якої передбачала визначення мінімуму (екстремуму) цільової функції - сукупних змінних витрат. Що дозволило виявити оптимальний варіант асортименту продукції щодо виробництва електронних виробів при існуючих обмеженнях (зокрема попиту на продукцію, замовлень та критичних точок обраних виробів).

Таким чином для оптимізації операційних витрат слід передбачити проведення інноваційних заходів:

- впровадження нових технологій;
- поліпшення організації виробництва та праці;
- застосування ресурсозберігаючої техніки;
- використання маловідходних технологій тощо.

Ці заходи сприяють усуненню непродуктивних витрат і втрат, ліквідації браку, кращому обслуговуванню обладнання, посиленню контролю за зберіганням ресурсів, зменшенню частки управлінських видатків тощо.

Підприємству необхідно вести систематичний пошук можливих майбутніх параметрів ключових областей його діяльності – обсягів продажів товарів і послуг, собівартості, фінансового результату, вартості бізнесу й т.п.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодзакon.rada.gov.ua/go/2164-19о удосконалення деяких положень» від 05.10.2017 р. № 2164-VIII // [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2464-17>
2. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22 квітня 1993 № 3125-XII // [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>
3. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» № 996-XIV від 16.07.99 р. // [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Податковий кодекс України № 2755-IV від 02.12.2010 р. // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджене Наказом Мініфіну №73 від 07.02.2013р. // [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджений наказом Мініфіну України від 27.04.2000 р. № 92. Бухгалтерський облік. Хрестоматія: Збірник систематизованого законодавства. – 2007. – С. 101-105.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318 із змінами та доповненнями. / [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027>
8. Положення “Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку”, затверджено наказом Міністерства фінансів України №88 від 24.05.95// Все про бухгалтерський облік №45, 1995р., ст. 22 –25.
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ

Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 із змінами та доповненнями від 25 вересня 2009 року. / [Електронний ресурс]. – – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0893-99>

10. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 із змінами та доповненнями / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://epodatok.com.ua/ua/handbooks/1957>

11. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) затверд. наказом міністерства промислової політики України від 9 липня 2007р. №373 портал/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhforum.com/viewtopic.php?f=29&t=935&sid=f01af7bdaf3cf39b691d45712b>

12. Артими-Дрогомирецька З. Економічний ризик : навч. посіб. / З. Артими-Дрогомирецька. – Львів : Магнолія, 2015. – 320 с.

13. Атамас П.Й. Управлінський облік / П.Й.Атамас. - Навчальний посібник. - Д.- К.: Центр навчальної літератури, 2011. - 440 с.

14. Абрамова О.В. Аналіз витрат операційної діяльності підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук: спец. 08.00.09«Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Абрамова О. В. – Київ, 2015. – С. 1-22.

15. Аналітичні методи дослідження конкурентоздатності суб'єктів господарювання: Монографія. За ред. Волкової Н.А. / О. П. Бланарь, О. М. Гайдаєнко, Н. А. Волкова та ін. – Одеса: ОНЕУ, Кримполіграфпапір.– 2017. – 400с.

16. Балазюк О.Ю., Сисоєва І.М. Облік витрат у системі управління виробництвом безалкогольних напоїв// Економічний аналіз: збірник наукових праць / Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка». – 2016. – Том 24. – № 1.– С.73-80.

17. Бистрієвська Н. В. Методи оптимізації витрат у діяльності вітчизняних підприємств [Електронний ресурс] / Н. В. Бистрієвська // Міжнародна наукова

інтернет-конференція «Сучасний соціокультурний простір». – 2017. – Режим доступу: <http://intkonf.org/bistrievska-nv-metodi-optimizatsiyi-vitrat-u-diyalnosti-vitchiznyanih-pidpriemstv>.

18. Баватюк Л. С. Шляхи підвищення рівня прибутковості вітчизняних підприємств у сучасних умовах господарювання / Л. С. Баватюк, Н. М. Перегінняк. // Економіка і суспільство. – 2017. – №9. – С. 363–367.

19. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. / М. І. Бондар. – К. : ЦУЛ, 2015. – 570 с.

20. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: Навчальний посібник. – Житомир: Рута, 2006 – 680 с.

21. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально–практичний посібник /за редакцією С.Ф.Голова–Дніпропетровськ, ТОВ “Баланс–клуб”, 2000 – 768 с.

22. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник [для студ. ВНЗО] Під заг. ред. Ф.Ф. Бутинця. – 8-ме вид., перероб. і доп. – Житомир: Рута. – 2009. – 912 с.

23. Волкова Н. А. Організація та методика економічного аналізу: [навчальний посібник] / Н. Волкова, Н. Подвальна – Одеса, ОДЕУ, ротапринт, 2013.– 267 с.

24. Гайдаєнко О.М. Моделювання беззбитковості як інструмент удосконалення аналізу витрат підприємства/О.М. Гайдаєнко, Л.І.Грузінова// Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки /Міжнародний збірник наукових праць. Випуск 2 (14) / відпов. ред. І.Б. Садовська. – Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2018.- 266с.

25. Гайдаєнко О.М. Конспект лекцій з дисципліни “ Системи і моделі обліку та аналізу ” для студентів V курсу денної форми навчання, спеціальність «Облік і оподаткування» - Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2017 р.- 106с.

26. Гайдаєнко О.М. Структуризація витрат на основі аналізу фінансової звітності /О.М. Гайдаєнко// Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні вимоги до обліку та контролю у контексті глобалізації: Одеса, 22-23 травня 2009 р. – Одеса, ОДЕУ,2009. – 258 с.

27. Гайдаєнко О. М., Шевчук Н. С. Управлінський аналіз: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2015. - 134 с.

28. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практ. посібник. – К.: Лібра, 2009. – 840 с.
29. Гетьман О. О. Економіка підприємства : Навч. посіб. / Гетьман О.О., Шаповал В.М. – 2-ге видання. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 488 с.
30. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік. 2-е вид., перероб. і доп. [текст] Навч. посіб. / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 424 с.
31. Дерий В. Проблемы учета расходов и доходов предприятия и перспективы их решения в Украине// Бухгалтерский учет и аудит. – 2008. – №4. – с.7-11.
32. Дишко І.Ю. Теоретичні аспекти сутності та класифікації адміністративних витрати / Штулер Ю.Ю. // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 5 (107). – С. 222 – 227.
33. Довгопол Н., Нестеренко М. П(С)БУ 16 «Расходы» между финансовым и управленческим учетом // Бухгалтерский учет и аудит. – 2011. – № 6. – с.3 – 15
34. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н.А./ Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт. – 2015. – 310с.
35. Заблоцький Б. Ф. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / Б. Ф. Заблоцький. – 2-ге вид. – К. : Ліра-К, 2015. – 428 с.
36. Завгородний В.П. Бухгалтерский учет, контроль и аудит в системе управления предприятием. – К.: "ВАКЛЕР", 2007. – 976с.
37. Звенячкіна В.Ю. Організація в обліку витрат основної діяльності промислових підприємств /В.Ю. Звенячкіна. – Інноваційна економіка. – Вип. №7 – 2012 р. с. 267-272.
38. Зюкова М.М. Облік основних засобів: проблемні питання // Регіональні перспективи. – 2003. – №9-10. – с.59-61.
39. Іванюта П. В., Лугівська О. П. Управління ресурсами та витратами: Навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. Іванюти С. М. — К.: Центр навчальної літератури, 2010.
40. Івахненко В.М., Горбатов М.І. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ: КНЕУ, 2005. –

302с.

41. Івахненко С.В. Упровадження програмного забезпечення обліку та контролю: потенційні переваги та реальні проблеми / С.В.Івахненко // Бухгалтерський облік і аудит.–2007.–№2.–С.56–62.
42. Ільїна С.Б. Основи аудиту: Навчально-практичний посібник. – К.: Кондор, 2009. – 378 с.
43. Маркс К. Капітал [Електронний ресурс] / Карл Маркс – Режим доступу до ресурсу: http://bookz.ru/authors/karl-marks/kapital_383/1-kapital_383.html.
44. Кожанова Є.П. Економічний аналіз : Учбовий посібник для студентів економічних спеціальностей усіх форм навчання / Кожанова Є.П. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2015. – 343 с.
45. Коверда А.В. Конспект лекцій з дисципліни «Аналіз діяльності підприємств» для студентів усіх форм навчання.–Одеса:ОДЕУ,Ротапринт,2010.–103с.
46. Конівченко К. Ю. Дискусійні питання проведення аналізу витрат підприємства / К. Ю. Конівченко, А. Л. Коляда // Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні. – Збірник тез доповідей підсумкової студентської конференції обліково-економічного факультету. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 216-218.
47. Кубік В. Д. Проблеми обліку доходів на підприємстві у світлі застосування національних і міжнародних стандартів обліку / В. Д. Кубік // Вісник ОНУ імені І.І.Мечникова, 2013. Т. 18. Вип. 3/2.- 423с.
48. Кваліфікація СІМА – шлях до професійного успіху в розбудові кар’єри в бізнесі /«Незалежний аудитор»[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/518?view=materi
49. Качмарик Я.Д. Шляхи оптимізації витрат/Я.Д. Качмарик, М.П. Гольонко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – Вип.21.1 – С. 211-215.
50. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: навч. посібн. / Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – Вид. 2-ге. – К.: Вид-во «Каравела», 2015. – 560 с.
51. Кублікова Т.Б., Самострол С.В. Комп’ютерні технології в бухгалтерському обліку. : методичні матеріали, задачі, рішення: практ. навч. посібник, – Одеса:

Пальміра, 2006. – 118 с.

52. Лоханова Н.А. К вопросу о развитии производственного учета по центрам затрат и центрам ответственности/Н.А. Лоханова // ОДЕУ Вісник соціально-економічних досліджень.– 2012. – №1. – С. 152-158.

53. Лишиленко О. В. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник. – Київ: Вид-во “Центр навчальної літератури”, 2015. – 528 с.

54. Москалюк Г.О. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів підприємств /Г.О. Москалюк //Інфраструктура ринку – 2016. – випуск 2. – С.320-325[Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://dspace.oneu.edu.ua /jspui/handle/123456789/5615>.

55. Матюха М. М. Шляхи удосконалення бухгалтерського обліку витрат діяльності підприємства[Електронний ресурс]/ М. М. Матюха, А. І. Ткачова // НФВ «Ефективна економіка».– 2015. – №11. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4547>.

56. Максимова В.Ф. Бухгалтерський облік (частина І): Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит» / За ред. доктора економічних наук, професора В.Ф. Максимової. – Одеса: ОНЕУ, 2013. – 462 с.

57. Марушак С. М. Оцінка та управління підприємницькими ризиками : навч. посіб./ С. М.Марушак, Г.В. Єфімова, О. В. Пащенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 296 с.

58. Маліков В. В. Методологія аналізу ефективності використання виробничих запасів на підприємстві / В. В. Маліков. // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – 2015. – №2. – С. 23–30.

59. Омельниченко О. С. Напрями оптимізації витрат в системі управління [Електронний ресурс] / О. С. Омельченко // НФВ «Ефективна економіка». – 2016. – №4. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4901>.

60. Організація та методика економічного аналізу / [Волкова Н. А., Волчек Р. М., Гайдаєнко О. М. та ін.] ; за ред. Н. А. Волкової. – Одеса, ОДЕУ, ротاپронт, 2011.– 348 с.

61. Островський П.І., Гострик О.М., Добрунік Т.П., Радова О.В. Моделювання економічних процесів: Навчальний посібник. – Одеса, ОНЕУ, 2012. – 132 с.
62. Пашкевич М., Макурін А. Удосконалення розподілу накладних витрат між об'єктами обліку / М. Пашкевич, А. Макурін // Ефективна економіка, випуск. – 2014. - №11. – С. 8-16.
63. Попович В.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. – К.: Знання, 2009. – 630 с.
64. Портна О. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / О. В. Портна, Н. М. Єршова. – К. : Патерик, 2015. – 312 с.
65. Організація та методика аудиту: навчальний посібник/ В.М.Іванков, Г.Б. Назарова, Т.С. Шаровська, Н.С. Шалімова/За редакцією І.К.Дрозд – К.: «ТОВ Видавництво «СОВА»,204 – 312с.
66. Сучасні проблеми розвитку економічного аналізу як інструменту ефективності діяльності: монографія / Н. А. Волкова. – Одеса, ОДЕУ, ротاپронт, 2012.– 236 с.
67. Сучасні проблеми розвитку економічного аналізу як інструменту ефективності діяльності. За ред. Волкової Н.А. / О. П. Бланарь, О. М. Гайдаєнко, Н. А. Волкова та ін. – Одеса: ОНЕУ, - 2012. – 294 с.
68. Сашко О. П. Внутрішній контроль витрат підприємства: організаційно-методичні аспекти / О. П. Сашко, С. І. Головацька // Науковий журнал “Молодий вчений”. – Львів, 2016. – № 5. – С. 36-40. Таранько Х. Особливості обліку витрат операційної діяльності /Х. Таранько // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2012_12_11_12_kampodilsk/sekcija_2_2012_12_11_12/osoblivosti_obliku_vitrat_operacijnoji_dijalnosti/1210
69. «Телекарт-прибор» / Офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://telecard.odessa.ua>
70. Хаймьонова Н. С. Методичні аспекти внутрішнього контролю витрат підприємства: об'єкти та джерела інформації / Н. С. Хаймьонова // Економіка. Управління. Інновації // Вісник Житомирського державного університету ім.

І. Франка. – 2015. – Вип. 1 (13). – (Серія “Економічні науки”) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://global-national.in.ua>

71. Чубірка Г. І. Методи оптимізації витрат підприємства у ринкових умовах[Електронний ресурс] / Г. І. Чубірка // наук. вісник МДУ. – 2016. – №2 (6). – С. 118-124. – Режим доступу:<http://www.msu.edu.ua/visn/wp-content/uploads/2016/12/2-6-2-2016-20.pdf>.

72. Шевчук Н. С. Аналіз ресурсного потенціалу підприємства як фактор оптимізації бізнес-процесів / Н. С. Шевчук, О. М. Гайдаєнко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка: збірник наукових праць. – 2016. – Випуск 1(47). – Том 1. – С. 301-306.

73. Швець В.Г. До питання нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку та фінансової звітності в умовах МСФЗ //Економіка. Вісник Київського національного університет імені Тараса Шевченка. – 2015.- Випуск 10 (175)/2015. – С. 60 – 69.

74. Яровенко Т. С. Шляхи та методи оптимізації витрат підприємствау ринкових умовах[Електронний ресурс] / Т. С. Яровенко, А. О. Довга, В. Е. Остряніна//Вісник ДНУ. – 2013. – №7. – С. 181-188. – Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2013_21_7%282%29__29.

75. Ясінська А. І. Методологія та організація системного аналізу витрат підприємства [Електронний ресурс] / Ясінська А. І., Подольчак Н. І. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16527/1/303-Jas%D1%96nska-521-522.pdf>.

76. Янченко З.Б. Аспекти обліку витрат інноваційної діяльності / З.Б.Янченко // Економіка. Управління. Інновації. – 2014. – 1(11). – С. 52-61.